

indSIGT

TOCIFRET MILLIARDBELØB I VENDE FOR DANSK EKSPORT TIL USA

AF KONSULENT KATHRINE KLITSKOV, KAKJ@DI.DK OG
AFSÆTNINGSPOLITISK CHEF PETER THAGESEN, PTH@DI.DK

USA er en vigtig samhandelspartner for Danmark både historisk og fremadrettet. En ambitiøs handels- og investeringsaftale mellem EU og USA vil give udsigter til 27 mia. kr. i dansk mereeksport til USA, op mod 15.000 arbejdspladser og godt 4.000 kr. ekstra årligt pr. husstand i disponibel indkomst.

USA er Danmarks tredjestørste eksportmarked og købte danske varer og tjenesteydelser til en værdi af knap 100 mia. kr. i 2012 svarende til omkring ni procent af vores samlede eksport. Hvis man fjerner toldbarrierer og tidskrævende fordyrende procedurer, kan man forvente at dette i forvejen solide handelsforhold løftes markant.

USA er Danmarks tredjestørste eksportmarked

Frihandel mellem EU og USA giver store gevinster for Danmark

Effekter for Danmark og danskerne 10 år efter indfasningen af en frihandelsaftale mellem EU og USA

Stigning i disponibel indkomst for en familie på fire:	4.057 kr.
Vækst dansk eksport til USA:	27 mia. kr.
Vækst i BNP:	9 mia. kr.
Antal jobs skabt i Danmark:	15.000
Besparelser på udvalgte amerikanske produkter:	
Nike sko	132,6 kr.
iPad	126,9 kr.

Note:
Se mere i den fulde tabel sidst i analysen.

Kilde:
Centre for Economic Policy Research, London (2013), Bertelmanns Stiftung (2013), Eurostat, OECD.stat, skat.dk og DI-beregninger.

De faktiske resultater af en kommende handelsaftale vil variere alt afhængigt af ambitionsniveauet. Men selv med en eliminering af toldsatterne og en blot 25 pct. reduktion i de tekniske handelshindringer er der store økonomiske gevinster at hente for danskerne. En gennemsnitlig firepersoners families disponible indkomst vil øges med godt 4.000 kr. årligt. Danske virksomheder kan forvente et boost i eksporten til USA på 27 mia. kr., og den samlede danske økonomi vil vokse med 9 mia. kr. Dertil kommer 15.000 nye danske arbejdspladser.

DET GÅR GODT MED DANSK EKSPORT TIL USA

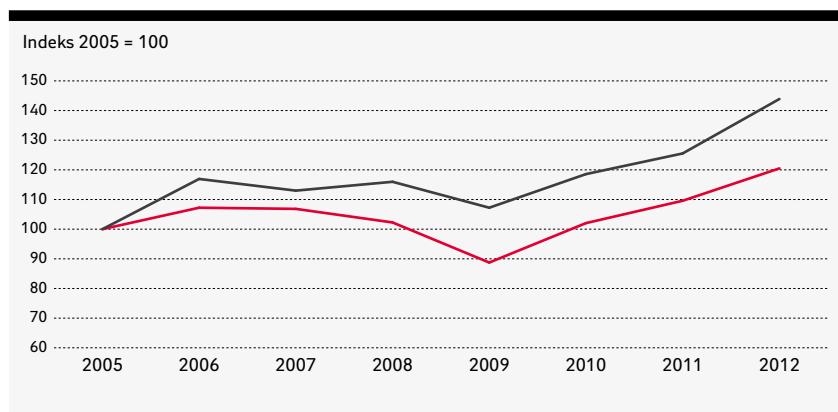
Det går hurtigt med den danske eksport til USA, som alene siden 2005 er vokset med 44 pct. sammenlignet med kun 20 pct. vækst i EU's eksport til USA. Den danske vækst kan især tilskrives en stor stigning i eksporten af tjenesteydelser, der er vokset 52 pct. i perioden svarende til en gennemsnitlig årlig vækst på seks procent.

Både inden for varer og tjenesteydelser har Danmark øget sin markedsandel i USA i forhold til de øvrige EU-lande. I 2000 udgjorde Danmarks vareeksport til USA kun 1,4 pct. af EU's vareeksport til USA. I dag er denne andel vokset til 2,1 pct. Inden for eksporten af tjenesteydelser er tendensen den samme. Vores markedsandel er steget fra 2,4 pct. i 2004 til hele 4,6 pct. i dag.

| Voksende dansk markedsandel i USA

Stærk vækst i dansk eksport til USA

Udviklingen i Danmark og EU's eksport af varer og tjenester til USA, 2012

■ Danmarks eksport til USA
■ EU's eksport til USA

Kilde:
Eurostat

Finanskrisen ramte begge sider af Atlanten hårdt, og den bilaterale samhandel tog et alvorligt dyk i 2009. Takket være en stor stigning i eksporten er handlen ikke kun genvundet, den er også oversteget alle tidligere niveauer med den største handelsvolumen til dato i 2012. Det gælder både for Danmark og EU, at vi har et handelsoverskud i forhold til USA. Den danske eksport er to gange større end vores import. Dansk import af amerikanske varer og tjenester har til gengæld endnu ikke genvundet styrken fra før krisen og ligger i dag på et niveau svarende til knap 90 pct. af 2007.

Eksporten er kommet styrket ud af krisen

STÆRKE HISTORISKE BÅND

Det solide og langvarige forhold mellem Danmark og USA stammer fra 1801, hvor de første diplomatiske forbindelser blev etableret. I dag er vi tætte allierede inden for forsvar og fredsskabende aktioner gennem eksempelvis NATO og FN. Derudover er Danmark og USA blandt de mest udviklede økonomier i verden. Det viser sig i vores handelsmønstre, som i høj grad er domineret af handel inden for samme industrier både på varer og tjenesteydelser.

Handel inden for samme industrier

Top fem dansk eksport og import fra USA

Eksport	Mia. kr	Pct. af total vareeksport
Medicinske og farmaceutiske produkter	15,8	35
Rå mineralolier og produkter deraf	3,5	8
Maskiner og -tilbehør til industrien	3,0	7
Kraftmaskiner og motorer	3,0	7
Diverse forarbejdede varer	2,7	6
Import	Mia. kr	Pct. af total vareimport
Andre transportmidler	2,2	15
Varer, ikke klassificeret efter art	1,7	11
Tekniske og videnskabelige instrumenter	1,4	9
Elektriske maskiner og apparater	0,9	6
Diverse forarbejdede varer	0,9	6

Kilde:
Danmarks Statistikbank

Vi handler især med maskiner, transportmidler samt diverse forarbejdede varer både import og eksportmæssigt. Den største komponent af vores eksport til USA udgøres af medicinske produkter og fylder 35 pct.

15 pct. af vores import er andre transportmidler, hovedsagligt fly og tilhørende udstyr. Desuden er der stigende potentiale for at udbygge samarbejde og handel inden for vind-, vand-, forsvars- og sundhedsindustriene.

Handlen med tjenesteydelser mellem Danmark og USA drejer sig i høj grad om søtransport. 73 pct. af den danske tjenesteeksport ligger inden for transportområdet, hvoraf langt størstedelen er søtransport¹. Tilsvarende er 61 pct. af vores tjenesteimport også transporttjenester, igen hovedsagligt søtransport.

Stor dansk lægemiddeleksport

Danske tjenesteydelser er især søtransport

AMERIKANSKE INVESTERINGER GÅR UDEN OM DANMARK

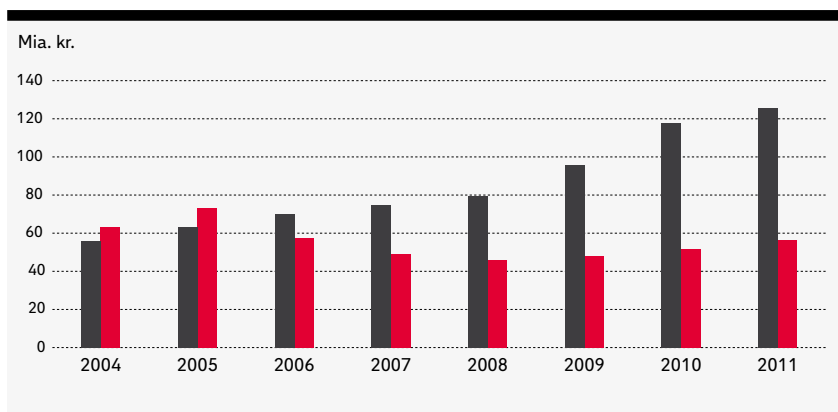
USA er en stor investeringspartner for Danmark. Amerikanske investeringer i Danmark har skabt 34.000 danske jobs, men over de seneste år er de amerikanske investeringer i Danmark kun blevet mindre. Til gengæld er danske investeringer i USA vokset markant.

Danske investeringer i USA er vokset støt med 12 pct. årligt i gennemsnit siden 2004. I 2011 nåede beholdningen en værdi af 125 mia. kr. svarende til 25 pct. af Danmarks direkte investeringer uden for EU. Tallet dækker blandt andet over de 450 danske virksomheder, der har datterselskaber i USA.

Danske investeringer i USA for 125 mia. kr.

Investeringsgab bliver større

Udviklingen i Danmarks investeringer i USA og USA's investeringer i Danmark, FDI beholdningsstørrelser

■ Danmarks investeringer i USA
■ USA's investeringer i Danmark

Kilde:
Danmarks Nationalbank

¹ Det skal i den forbindelse dog bemærkes, at eksport af søtransport er forbundet med relativt høje omkostninger i form af eksempelvis udgifter til olie og leje af skibe.

USA er den fjerdestørste investor i Danmark. Der er omkring 400 amerikanske datterselskaber i Danmark eksempelvis IBM, Deloitte og Pfizer. Men de amerikanske investeringer i Danmark er faldet med to pct. årligt i gennemsnit til en værdi på kun 56 mia. kr. i 2011. Denne tendens gælder dog ikke for EU, hvor USA siden 2004 har øget sine investeringer med i alt 75 pct. Den danske andel af de amerikanske investeringer i EU er således faldet fra 1,1 pct. til 0,7 pct. Det vil med andre ord sige, at manglen på amerikanske investeringer i Danmark ikke udelukkende kan forklares ved diverse handelshindringer, da disse gælder fælles på EU-plan, men i stedet skyldes nationale forhold som for eksempel det høje danske omkostningsniveau.

TEKNISKE HANDELSBARRIERER HINDRER HANDEL

Handelsomkostninger består af henholdsvis told og omkostninger som følge af tekniske handelsbarrierer. Danmarks medlemskab af EU betyder, at de toldsætter, vi pålægger amerikanske varer, er bestemt på EU-niveau. Den nuværende toldstruktur mellem EU og USA er karakteriseret af relativt lave toldsætter, som i gennemsnit kun udgør tre til fire pct. af den årlige handel med varer og tjenester på tværs af Atlanten på i alt knap 6.000 mia. kr. Toldsætterne varierer dog på tværs af sektorer med højere toldsætter på mere udsatte produkter.

På tværs af de fleste sektorer er EU's toldsætter en anelse højere end de amerikanske toldsætter. Det gælder især inden for motorkøretøjer, hvor EU's toldsætter er otte gange højere og inden for forarbejdede fødevarer, hvor EU's toldsætter er fire gange højere. Selvom told kun udgør en relativ lille rolle sammenlignet med andre handelsbarrierer, vil en fjernelse af told stadig have en signifikant økonomisk betydning alene som følge af den store transatlantiske handelsvolumen.

Den største effekt af en frihandelsaftale vil imidlertid komme fra reduktion af tekniske handelsbarrierer. Tekniske handelsbarrierer er skyld i væsentlige meromkostninger og dermed højere priser på en række af de varer og tjenester, der handles mellem EU og USA.

Transatlantiske toldsætter udgør kun tre til fire pct.

Tekniske handelsbarrierer skyld i store omkostninger

Omfattende handelskomkostninger som følge af tekniske handelsbarrierer

Estimerede meromkostninger som følge af tekniske handelsbarrierer i procent

Sektor	EU's barrierer over for USA's eksport (pct.)	USA's barrierer over for EU's eksport (pct.)
Varer:		
Fødevarer	56,8	73,3
Kemikalier	13,6	19,1
Elektriske maskiner og udstyr	12,8	14,7
Motorkøretøjer	25,5	26,8
Andre transportmidler	18,8	19,1
Metal og metalprodukter	11,9	17,0
Træ og papirprodukter	11,3	7,7
Gennemsnit, varer	21,5	25,4
Tjenester:		
Lufttransport	2,0	2,0
Søtransport	8,0	8,0
Finans	11,3	31,7
Forsikring	10,8	19,1
Forretning og ICT	14,9	3,9
Kommunikation	11,7	1,7
Byggeri	4,6	2,5
Kulturelle og andre tjenester	4,4	2,5
Gennemsnit, tjenesteydelser	8,5	8,9

Kilde:
Centre for Economic Policy Research,
London (2013)

EU's import af varer fra USA påføres i gennemsnit ekstraudgifter på 21,5 pct., og omvendt påføres USA's import af EU-varer meromkostninger svarende til 25,4 pct. på grund af tekniske handelsbarrierer. De estimerede ekstraudgifter er lavere for handlen med tjenesteydelser, henholdsvis 8,5 pct. og 8,9 pct. Særligt fødevarersektoren er hårdt ramt med ekstraomkostninger på henholdsvis 56,8 pct. og 73,3 pct.

Tekniske handelsbarrierer hindrer ikke kun handlen med varer og tjenesteydelser, men belaster også investeringerne mellem EU og USA. EU-virksomheder, der opererer i USA, og omvendt møder i nogle tilfælde begrænset markedsadgang som følge af protektionistiske tiltag. Et eksempel er the Jones Act, som kræver, at skibe der sejler mellem indenrigshavne i USA, er bemandede med amerikanske statsborgere, at skibene er bygget i USA og ejet af amerikanere. Et tiltag som både hindrer udenlandske investeringer og udviklingen af søtransporten. Overordnet set er niveauet

Tekniske handelsbarrierer hindrer også investeringer

af tekniske handelshindringer på investeringsområdet nogenlunde enslydende i EU og USA, hvor EU dog er en anelse mere åbent.

Det står altså klart, at på trods af den nuværende relative frie transatlantiske markedsplads er der plads til markante forbedringer.

FRIHANDEL BRINGER VÆKST OG BESKÆFTIGELSE

TTIP, eller Transatlantic Trade and Investment Partnership, er navnet på den frihandelsaftale, der er i gang med at blive forhandlet på plads mellem EU og USA. Aftalen forventes at medføre en eliminering af toldsatser og en væsentlig reduktion af tekniske handelshindringer.

EU og USA producerer til sammen over halvdelen af verdens BNP, og deres samlede handel med resten af verden bidrager til næsten en tredjedel af de globale handelsstrømme. Dagligt handles varer og tjenester til en værdi af knap 15 mia. kr. på tværs af Atlanten. Investeringer mellem EU og USA har skabt 6,8 millioner jobs. Relationerne mellem EU og USA er med andre ord ganske omfattende. At forvandle disse relationer til et liberaliseret partnerskab uden væsentlige handels- og investeringshindringer vil bringe betydelige gevinster til begge økonomier og dermed også for dansk økonomi.

Fra stærke relationer til et liberaliseret partnerskab

Store gevinster at hente ved EU-USA frihandel

Effekter efter ti år med en frihandelsaftale med 100 pct. fjernelse af toldsatser og 25 pct. reduktion i handelsomkostninger relateret til tekniske handelsbarrierer*

BNP-vækst	Pct.	Kr.
EU:	0,5	462
DK**:	0,5	9
USA:	0,4	367
Vækst i bilateral handel	Pct.	Kr.
EU's eksport til USA:	28,0	941
DK's eksport til USA:	28,0	27
USA's eksport til EU:	36,6	875
Stigning i disponibel indkomst for en familie på fire		DKK
EU/DK:		4.057
USA:		4.876
Jobskabelse***		Jobs
EU:		1.300.000
DK:		15.000
USA:		1.100.000

Der er store gevinster at hente både som borger og virksomhed i henholdsvis Danmark, EU og USA. Foruden de makroøkonomiske effekter vil helt almindelige borgere ikke kun opleve en stigning i deres disponible indkomst. De vil også kunne spare penge på diverse amerikanske varer.

Besparelser i Danmark

Besparelser på typisk amerikanske produkter solgt i Danmark

	Told (pct.)	Besparelse, kr.
Blue-ray afspiller	14	206,8
Nike sko	17	132,6
iPad	4	126,9
Marc Jacobs taske	3	105,1
Levis bukser	12	97,9
Ray Ban solbriller	3	41

Kilde:

Centre for Economic Policy Research, London (2013), Bertelmanns Stiftung (2013), Eurostat, OECD.stat og DI-beregninger.

*Kilde for BNP-vækst og bilateral handel er Centre for Economic Policy Research, London (2013). Kvantificering af procentvækst er beregnet på baggrund af data fra Eurostat og OECD.stat. Stigningen i disponibel indkomst er hentet direkte fra Centre for Economic Policy Research, London (2013).

**De danske effekter er DI-beregninger baseret på EU-resultater og Eurostat.

***Jobskabelsen (inklusive den danske) er taget fra Bertelmanns Stiftung (2013). Scenariet i Bertelmanns Stiftung (2013) ser ikke ti år frem, men baserer i stedet studiet på et scenarie, hvor aftalen allerede blev vedtaget i 2010.

Kilde:

skat.dk

Ligeledes vil amerikanske borgere kunne købe forskellige danske produkter til en mindre pris.

Besparelser i USA

Besparelser på typisk danske produkter solgt i USA

	Told (Pct.)	Besparelse, kr.
B&O højtalere	5	422,3
Ecco sko	11	107,5
Pandora sølvarmbånd	6	83,1
Kåre Klint trælampe	4	71,4
Royal Copenhagen porcelænskrus	14	256
Malene Birger strik trøje	20	430

Kilde:
Europa-Kommissionen, Market Access Database, WTO Tariff Analysis

Note:
Besparelserne er beregnet med udgangspunkt i prisseksempler på produkter og vil derfor stige ved højere priser. Besparelserne er alene beregnet baseret på eliminering af told og altså ikke ændringer i moms, importgebyrer eller krav.

Danmark, EU og USA i tal

Sammenligning af økonomiske nøgletal på tværs af Atlanten

2012	Danmark	EU	USA
Indbyggertal (mio.)	5,6	502,6	313,9
Arbejdsløshed	7,5 pct.	10,5 pct.	8,1 pct.
BNP (mia.) USD	314	16.584	15.685
BNP (PPP) pr. capita USD	37.657	32.021	49.922
BNP vækst (2012)	-0,6 pct.	-0,2 pct.	2,2 pct.

Kilde:
Eurostat, World Bank, IMF World Economic Outlook Database April 2013

SAMFUND, VIDEN OG HOLDNINGER

Dansk erhvervsliv er en vigtig del af det danske samfund. Politikere, organisationer og befolkningen forventer, at virksomhederne bidrager til bæredygtig udvikling af Danmark som velfærdssamfund. Derfor prioriterer DI dialog med alle interesserede om rammerne for erhvervslivets bidrag til vækst og velstand.

Vær med i debatten på di.dk/opinion.